

KUR'ÂNIN MAHLUK OLUP OLMADIĞI HK. (9)

(...düenden devam)

İşte Kur'ân, Allah'ın birliğini, yalnız O'na tapılacağını böyle açık kanıtlarla anlatmaktadır. Artık Allah'ın bu sözlerine inanmadıktan sonra kimin sözüne inanılır? Hiç Allah'ın bu âyet-leriyle bildirdiği bu gerçeklere inanılmaz mı? Peki bunlara inanmayanlar, artık hangi hadîse (söze) inanacaklar?

Burada Peygamber döneminden sonra ortaya çıkarılan önemli bir itikad sorununa da işaret sezilmektedir. Âyet tek din temelini Allah'ın âyetleri olduğunu vurguluyor. Fakat Peygamber döneminden sonra dine, hadis adı altında ikinci bir temel eklenmiştir. Peygam-ber'in, Kur'ân'ı açıklar mahiyetteki sözlerine elbette itiraz edilemez ama birçoğu zan ifade eden kişi haberlerinden ibaret bulunan ve Kur'ân'ın açık beyanlarına, hükümlerine aykırı olan bu sözlerin, Kur'ân'a âdeta alternatif yapılması, hatta âyetlere aykırı düşen bu sözlerin, Kur'ân'ı neshedebileceği şeklindeki aşırı düşünceler, Kur'ân'ın sade ve kolay dinini bozar bir nitelik kazanmıştır. İşte âyette: *"Allah'tan ve O'nun âyetlerinden sonra hangi hadîse ina-nacaklar?!"* s öylemi, Allah'ın kelâmı Kur'ân âyetleri bırakılıp da Kur'ân düşüncesine aykırı rivayetlere inanılamayacağına, onların din temeli yapılamayacağına işaret etmekte-dir.

Şimdi siz, bu sözü mü küçümsü-yorsunuz? 82- (Kur'ân'dan istifade edeceğiniz yerde) Rızkınızı, yalanla-manızdan ibaret mi kılıyorsunuz (sizin ondan elde ettiğiniz nasîb, sadece onu yalanlamanız mı olacak-tır)? (Vâkı'a: 81-82)

Kur'ân'ın asıl rüknü Allah'ın zatından ayrılmayan kelâm halidir ki bu anlamdaki kelâma Arapça ibâreler delâlet edeceği gibi Farsça ve diğer dillerdeki tercemeler de delâlet eder. Bundan dolayı tercemelere de Kur'ân denilebilir. Zirâ *"Eğer biz onu, yabancı (dilde) bir Kur'ân yapsaydık derlerdi ki: "Âyetleri (anlayacağımız) bir dille açıklanmalı değil miydi? Araba yabancı söz mü (geliyor)?"* (Fussilet: 61/44) âyeti de Kur'ân'ın, yabancı birdilde indiri lse de yine Kur'ân olacağını belirtmektedir (Bedâyi'u's-sanâyi': 1/112-113).

Abdu'l-Azîz Buhârî de şöyle diyor: "Ebû Hanîfe'ye göre Kur'ân'ın lafzı, gerekli değil, tâlî bir

rükündür. Çünkü lafız, asıl amaç değil, anlamı taşıma aracıdır. Özellikle Allah'a yalvarma hali olan namazda asıl amaç lafız değil, anlamdır. Ayrıca yüce Allah: *"Kur'ân'dan kolay olanı okuyunuz"* (Müzzemmil: 3/20) buyurmuştur (kişiye, Kur'ân'dan kolay olanı okumasını emretmiştir).

Lafız, temel öge olmadığı içindir ki Hanefî Fıkıh Ekolüne göre namazda imamın okuması, diğer ekollere göre de rek'atı kaçırma korkusu halinde imama uyandan Kur'ân okuma düşmektedir. Fakat namazın diğer öğeleri, imamın yapmasıyla cemâatten düşmez. Öyle ise namazda asıl temel öge ile yetinilebilir ki Kur'ân'ın temel ögesi de mânâdır. Bunun izâhı şöyledir.

(devamı yarın..)